
III Krajowy Zjazd Adwokatury z 24-25 listopada 1989 r.

Palestra 34/10(394), 121-123

1990

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

III Krajowy Zjazd Adwokatury z 24—25 listopada 1989 r.

W dniach 24 i 25 listopada 1989 r. odbył się w Warszawie III Krajowy Zjazd Adwokatury. Po raz pierwszy publikujemy w „Palestrze” obszernie fragmenty uchwały zjazdowej:

UCHWAŁA NR 1 KRAJOWEGO ZJAZDU ADWOKATURY z dnia 25 listopada 1989 r.

III Krajowy Zjazd Adwokatury realizuje swoje ustawowe uprawnienia i obowiązki, ustala następujące kierunki i cele działania samorządu adwokackiego.

I

Zobowiązuje się Naczelną Radę Adwokacką do podjęcia starań, zmierzających do zmiany prawa o adwokaturze oraz przepisów wykonawczych zgodnie z projektem przedstawionym przez Komisję do Spraw Zmiany Prawa o Adwokaturze, wybraną przez nin. Zjazd.

II

Przepis art. 24 ustawy z dnia 23 grudnia 1988 r. o prowadzeniu działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 41, poz. 325), zagraża wykonywaniu zawodu adwokata w sposób zgodny z zasadami i celami adwokatury, określonymi w prawie o adwokaturze oraz z zasadami etyki i godności zawodu. Daje on bowiem podstawę dla wykonywania obsługi prawnej przez osoby nie posiadające dostatecznych ku temu kwalifikacji, a nadto, pomijając inne, bardziej istotne elementy kształtujące koncepcję zawodu adwokata, sprowadza udzielanie pomocy prawnej do działalności gospodarczej w ścisłym tego słowa znaczeniu. Dlatego też należy podjąć

wszelkie starania, by przepis ten został uchylony, a wszystkie formy wykonywania zawodu adwokata w tym także wykonywanie zawodu adwokata w spółce były unormowane w prawie o adwokaturze. Równocześnie zobowiązuje się Naczelną Radę Adwokacką, aby zwróciła się do właściwej Komisji Legislacyjnej opracowującej projekt ustawy o spółkach z wnioskiem o uwzględnienie w jej pracach spółki adwokackiej jako spółki szczególnego rodzaju, odmiennej od spółek prawa handlowego. (...)

VI

Radykalna zmiana sytuacji politycznej i społecznej w kraju stała się przyczyną podjęcia, a w niektórych dziedzinach przyspieszenia prac legislacyjnych nad przebudową całego polskiego prawa pozytywnego. Część wysuwanych przez adwokatów postulatów *de lege ferenda* zostało już zrealizowanych, albo też przygotowywane są odpowiednie zmiany. Reformy już dokonane i zapowiadane przemiany systemu politycznego, gospodarczego oraz reformy prawa są zgodne z przekonaniem większości adwokatury. Rozległość tematyki legislacyjnej wyklucza możliwość ustosunkowania się w sposób bardziej szczegółowy choćby tylko do niektórych z nich. Krajowy Zjazd Adwokatury zwraca jedynie uwagę na te oczekiwane i niezbędne zmiany w systemie naszego prawa, które uważamy za najpilniejsze.

1. Stworzenie jasnej sytuacji prawnej partii politycznych, ugrupowań politycznych i stronnictw.

2. Pilne uchwalenie nowej ordynacji wyborczej do samorządów lokalnych, do Sejmu i do Senatu.

3. Uchwalenie nowej ustawy o samorządzie terytorialnym.

4. Szybkie podjęcie działań legislacyjnych zmierzających w kierunku uregulowania form własności z uwzględnieniem własności komunalnych i reprivatyzacji majątku państwowego.

5. Pilne opracowanie jasnego i zwartego systemu prawa podatkowego tak, aby utracił on charakter czysto fiskalny, a stymulował przedsiębiorczość, inicjatywę, pracowitość i rozwój gospodarczy.

6. Zasadniczej ingerencji ustawodawcy wymaga rozwiązanie problemu zwrotu własności mienia, które — z oczywistym naruszeniem przepisów o przymusowym zarządzie państwowym — zostało odjęte w latach 50-tych prawowitym właścicielom, a następnie przejęte na własność państwa ustawą z dnia 25.II.1958 r. o uregulowaniu własności mienia znajdującego się pod przymusowym zarządkiem państwowym.

7. Inflacja o rozmiarach niespotykanych w okresie powojennym dyktuje konieczność wprowadzenia takich zmian w ustawodawstwie cywilnym, które oznaczałyby odstępstwo od zasady nominalizmu w jej obecnym ujęciu oraz określenie reguł waloryzacyjnych zapobiegających pokrzywdzeniu stron zobowiązania pieniężnego.

8. Za celowe uznać należy wprowadzenie zasady ztrójinstancyjności sądownictwa. Istnienie instancji kasacyjnej czyniłoby zbędną instytucję rewizji nadwzyczajnej.

9. Coraz szerszy zasięg ubóstwa, obejmujący niekiedy kręgi społeczne wolne dotychczas od tego rodzaju zagrożenia i nieprzygotowane do niego tak instytucjonalnie jak i psychicznie, stwarzają konieczność przyścia tym ludziom z realną, znaczącą pomocą materialną. KZA apeluje i zaleca organom samorządu adwokackiego i adwokatów, aby w możliwie najszerszym stopniu przyczynili się własną ofiarnością do wzbogacenia funduszy pomocy dla najbiedniejszych obywateli naszego kraju.

VII

Szeroki i sprawnie funkcjonujący samorząd jest tą formą organizacyjną adwokatury, która najlepiej odpowiada jej potrzebom, charakterowi zawodu i tradycjom adwokatury polskiej. Działanie adwokatury w ramach samorządowych sprawdziło się w długoletniej praktyce. Nie podzielamy poglądu jakoby działalność samorządu stanowiła jedynie sposób realizowania zleconych przez państwo i przez nie określonych zadań tym samym aby działalność taka podlegała każdej chwili ocenie z punktu widzenia corażnych interesów i celów administracji. Wyrażamy przekonanie, że samorząd adwokacki, stanowiący fragment samorządowej organizacji społeczeństwa, jest przejawem należnego mu prerogatyw do swobodnego organizowania się, wolnego od ingerencji państwa a ograniczonego jedynie przepisami wyznaczającymi podstawowe jego interesy. W społeczeństwie opartym na zasadach demokracji i poszanowaniu swobód obywatelskich, samorządowe struktury organizacyjne powinny funkcjonować bez obaw co do struktur powstania sytuacji konfliktowej pomiędzy nimi a organami władzy państwowej.

Cele i zadania adwokatury określone są przepisem art. 1 prawa o adwokaturze. Udzielanie pomocy prawnej jest podstawowym jej zadaniem, ale nie jedynym. Współdziałanie w ochronie praw i wolności obywatelskich oraz w kształtowaniu i stosowaniu prawa wyznacza granice tzw. publicznej funkcji adwokatury. III Krajowy Zjazd Adwokatury wyraża przekonanie, iż określenie wspomnianych publicznych zadań adwokatury zawarte w części 1-szej uchwały II Krajowego Zjazdu Adwokatury z 22-23 listopada 1986 roku zachowało swoją aktualność.

Realizując to właśnie prawo do wyrażania poglądów i zajmowania stanowiska w sprawach publicznych, popieramy i solicyzujemy się z tymi siłami społecznymi, organizacjami politycznymi i obywatelami którzy swoją działalnością przyczyniają się do tworzenia podstaw demokratycznego porządku

prawnego Polski, jej nowego ładu gospodarczego oraz tworzenia systemu zapewniającego wolność i godne życie obywateli. Dlatego też naszym uznaniem i poparciem cieszą się podejmowane w niezwykle trudnych warunkach gospodarczych wysiłki rządu, realizujące te właśnie ideały, którym także adwokatura starała się być wierna i których publicznie broniła w uchwałach i działaniach swoich organów.

Krajowy Zjazd Adwokatury wyraża najwyższe uznanie Kolegom, którzy działając jako adwokaci w okresie stanu wojennego realizowali w praktyce szczytne ideały naszego zawodu, wykazując godność i odwagę przynoszące chlubę naszej korporacji. Nadto z satysfakcją przyjmujemy liczący się udział naszych kolegów w Sejmie, Senacie i innych organach konstytucyjnych.
